

VERSLAG

Vergadering van het Centraal College van Deskundigen Archeologie

Datum : Maandag 18 mei 2015
Plaats : Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort
Tijd : **13.30 – 17.30 uur**
Kenmerk : SIKB-CCvD Archeo_N_15_18 mei 2015

Aanwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door / rol
Drs. S. Boogert	Erfgoedinspectie	EGI/Rijk
Drs. M. Verbruggen	RAAP Archeologisch Advies	VOiA
Drs. M. Wispelwey	Regio Noord-Veluwe	CGA
Dr. D. Wesselingh	Gemeente Rotterdam	CGA
Drs. N. Vossen	Pro Erfgoed	NVvA
Dr. E.F. Gehasse	RWS	RWS
Dhr. J. Hendriks	ADC Archeoprojecten	NVAO
Dhr. J. van den Bosch	SOB Research	NVAO
Drs. E. Westerman	Archeolink	VOiA
Drs. L. Wouters	Provincie Utrecht	IPO/IWC
Drs. J. Deebe	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	RCE
Mr. K. Meijler		Voorzitter CCvD
Mr. drs. W. de Koning	SIKB	Programmadirecteur
Drs. E.N. Wieringa	SIKB	Secretaris

Afwezig

Prof. H. Fokkens	RUL	Archon
Drs. J. de Boer	Waternet	Unie v. Waterschappen
Dhr. M. van Gelderen	Bouwfonds	NEPROM

Gasten/toehoorders

Jelle de Boer (agp 3 en verder)
Kinie Esser (BAP)
Laura Kooistra (idem)

Verslag

Drs. E.N. Wieringa (EW)

1 13.30 – 13.40 Opening, vaststellen van de agenda

K. Meijler

De voorzitter opent de vergadering en heet ook de toehoorders welkom. Jan de Boer en Martijn van Gelderen zijn helaas verhinderd van Harry Fokkens is geen bericht van verhindering gekomen.

Volgens het rooster van aftreden zijn Jente van den Bosch, Lisa Wouters en Martijn van Gelderen aftredend. Bericht is ontvangen dat zij allemaal herbenoemd zijn door het bestuur van hun achterban of nog zullen worden. Nathalie Vossen is ook aftredend en heeft aangegeven niet voor herbenoeming in aanmerking te willen komen. Tot duidelijk is wie namens de NVvA afgevaardigd wordt, neemt Nathalie nog geen afscheid van het CCvD.

2 13.40 – 13.50 Erfgoedwet en AMvB

- Behandeling in de TK
-

De vz meldt dat er na de vorige vergadering antwoord van de minister is gekomen op de vragen uit de Tweede Kamer. Deze zijn destijds ter kennisgeving aan de CCvD leden rondgestuurd. De plenaire behandeling van de Erfgoedwet die eerder gepland was, is niet doorgegaan. In de

week van 2 juni staat het volgens de EGI zeer waarschijnlijk opnieuw op de agenda.

- Beantwoording vragen CCvD op toelichting AMvB (bijlage 2, reeds eerder verzonden)

Er zijn vragen gesteld door het CCvD en daar is mondeling een antwoord op gekomen door RCE/OCW. Wat is de status van de mondelinge reactie vraagt de NVvA?. Het Pb meldt dat dit geen formele status heeft maar slechts een informele reactie betreft. De vz meldt dat er nog een overleg met OCW gepland staat waarbij dit verder aan de orde kan komen. Het CCvD kan op basis van deze reactie niet heel veel zo wordt aangegeven. Het CCvD neemt het daarom nu voor kennisgeving aan.

3 13.50 – 15.30 Prj 235 Oplegnotitie, BRL 4000 en KNA Lb en Wb

Introductie door de voorzitter

De vz geeft een introductie op dit agendapunt en geeft ook een terugblik op het voorbereidend overleg van 13 mei jl. Het verslag daarvan is voor het weekend aan de leden van het CCvD rondgestuurd. De resultaten van de werkgroepen liggen nu op tafel. Allereerst zijn er complimenten voor de inspanning en het resultaat. Voor werkgroepen maar zeker ook voor hun voorzitter en de facilitering door het projectbureau. Niet alleen ligt er een heel pakket met documenten maar ook wensenlijst voor belangrijke verbeteringen. De vz geeft aan dat de tijdsdruk erg groot was. Pas nu is er voor eerst overzicht over het geheel. Er zijn nog de nodige onduidelijkheden en dat leidt tot de nodige onzekerheid over de veranderingen. In het komende traject moet daar serieus rekening meegehouden worden. Die tijd moeten we ook nemen.

Twee dingen hierbij:

- Reacties (m.n. de bijlage bij de oplegnotitie) zijn gegeven op basis van een eerdere versie van stukken die nu voorliggen. Dat is belangrijk. Veel van die opmerkingen zijn al verwerkt.
- We hebben, samen met veld, nog vier maanden de gelegenheid om aan te passen en te polijsten. Er komt een velddag, praktijkproeven, tervisielegging en de nodige aanpassingen. Moeten ook niet schromen om ruimte te nemen alsnog behoorlijke aanpassingen te verwerken indien dat nodig mocht zijn.

Eerder is afgesproken om de stukken niet per bladzijde te bespreken maar a.h.v. punten die commissies ter besluitvorming aandragen.

Voorstel om punt 3A van de agenda achtereenvolgens als drieluik te behandelen:

1. Bespreken voorstellen van hoofdstuk 7 van de oplegnotitie. Bij elk punt waar nodig antwoorden uit voorbereidingsbijeenkomst in te brengen. Dan net als in december: eerst vragen/verduidelijkingen om vervolgens tot meningsvorming/besluiten over te gaan. Daarbij mee te nemen cq apart te behandelen de brieven van de samenwerkende steunpunten en Saxion.
2. Te inventariseren of er nog andere bespreekpunten nu/volgende keer aan de orde moeten komen.
3. Kleine(re) zaken voor 1 juni naar het projectbureau (details, verduidelijkingen, foutjes enz) dat zal verwerken.

De vz vraagt of het zo ter bespreking voorgelegd kan worden? Kan de vergadering daarmee instemmen?

Het CGA reageert dat dat mogelijk wringt met het vaststellen van de KNA en BRL als er nog punten verder uitgewerkt moeten worden. Het CGA meent dat alles een geheel vormt en ook in zijn totaliteit besproken moet worden. Ook met het oog op de vragen en antwoorden van afgelopen woensdag. Als we nu op de inhoud ingaan komen we dan wel tegemoet aan de kritiekpunten die fundamenteel zijn? De antwoorden op die meer fundamentele vragen ontbreken immers nog. Zijn er nog kansen nu de trein rijdt? Committeren we ons niet te vroeg en snel? Het CGA wil graag productief zijn maar zoekt naar een goede omgang met de *overall* punten. De vz vraagt het CGA om deze punten wel nu zoveel mogelijk te benoemen.

De vz stelt voor om de punten in H7 verder te bespreken teneinde verder te komen en meer duidelijkheid te krijgen op de bespreekpunten. Het programmabureau (Pb) geeft aan dat die punten dan in juni terug kunnen komen op basis van voorbereiding.

De NVvA vraagt of er nog nieuwe stukken komen die we als college nog te zien krijgen voor het ter kritiek gaat? Het Pb en de vz geven aan dat als het enigszins mogelijk is om dat wel te doen. Daar is het belangrijk genoeg voor.

De NVAO kent niet alle wijzigingen. Een aantal wordt toegejuicht en er zijn een aantal waar aan getwijfeld wordt en zijn een aantal waarvan gezegd wordt: absoluut niet doen. Bijvoorbeeld de uitwerking van specialistisch onderzoek zou kunnen betekenen dat je niet meer aan de 2 jaarstermijn kunt voldoen. Hoe kunnen we die toets maken en kijken of alles haalbaar is? Dat is een lastige in deze discussie. De vz stelt daarop voor om 2 categorieën aan te houden: die tussen praktische punten en meer overall/fundamentele punten.

Het Pb stelt voor praktijkproeven doen in juli en augustus. Echter, dan moet je wel een vertrekpunt hebben. Zeker ook om de verwevenheid tussen de stukken te leren kennen en het overzicht te verduidelijken. De punten die dan geconstateerd worden zouden dan in september besproken moeten worden. De NVAO meent dat er dan wel eerdere besluiten ook heroverwogen moeten kunnen worden. Samenhang blijft immers een punt van zorg. De vz vindt dat een logische randvoorwaarde.

- **3A Oplegnotitie fase 2 uitwerken kwaliteitssysteem (bijlage 3A)**
- Ter besluitvorming na vragenronde: beslispunten hoofdstuk 7 oplegnotitie (bijlage 3A1)

7.1 Opleidingseisen: toelaten certificaten opleidingen en cursussen

Voorstel: het CCvD wordt voorgesteld om een permanente "Werkgroep opleidingen en cursussen" in te stellen, met als taak het beoordelen van opleidingen en cursussen.

Reactie CCvD:

RWS vraagt waar komt deze werkgroep onder te hangen? De vz geeft aan dat er daarvoor een instellingsbesluit komt. Dit komt de volgende vergaderingen nog aan de orde.

De NVAO vindt het een mooi idee, maar het moet wel professioneel opgetuigd worden met bijv. bezwaar en beroep. De randvoorwaarden dus graag goed op papier zetten. Maar eerst ook kijken naar de nieuwe eisen. In de huidige KNA worden geen aanvullende eisen gesteld en nu komen die wel met de komst van het register. Die moeten eerst besproken worden.

Het CGA vraagt onder welke vlag de werkgroep komt te hangen? Kan het zijn dat een register organisatie niet zelf zo'n werkgroep zou willen optuigen? De vz vraagt of je dat als CCvD wel uit handen wil geven?

De VOiA doet het voorstel om deze werkgroep adviesbevoegd aan het CCvD te laten zijn.

Besluit CCvD: Het CCvD kan hiermee instemmen o.v.b. bestaan van de werkgroep in relatie tot besluitvorming over het register en een verduidelijking in de BRL. Tevens een verduidelijking op de organisatie, die moet professioneel zijn **Actie PB**

7.2 Opleidingseisen: eisen aan de Depotbeheerder

Voorstel: de eisen voor Depotbeheerders worden gewijzigd in:

- Kennis van dit certificatieschema
  - Kennis van documenteren, archiveren en automatisering in relatie tot dit certificatieschema
  - Kennis van conserveren van organische en anorganische materialen in relatie tot depotbeheer
  - Met ingang van 1-1-2020: Kennis van de archeologie van Noordwest Europa
- De overgangstermijn is ....PM

Reactie CCvD:

De NVAO vraagt of we nu een academisch geschoolde depothouder krijgen? JdB de wens is dat ze wel kennis moeten hebben, dus zouden ze dat moeten kunnen aantonen. Middels een opleiding of een certificaat.

Het CGA vraagt hoe dit uitwerkt, wat houdt de toets in en hoe zwaar is deze? Het is een ingangseis maar is die via het overgangsrecht gedekt straks? De eis geldt alleen voor nieuwe depotbeheerders (m.i.v. 01-01-2020) en niet voor de bestaande depothouders, het is dus ook geen onderhoudseis.

Met betrekking tot het 'diploma' KNA en BRL vraagt de VOiA hoe logisch dat is? Als je werkt moet je die kennis hebben. Is het dan nodig om die ook nog aantoonbaar te maken middels een certificaat/diploma? De NVAO waarschuwt voor de kosten en de benodigde inspanning. IPO stelt dat een digitale toets toch niet heel veel gevraagd is? Vanuit oogpunt van kwaliteit is dit toch wel wenselijk. Het Pb licht toe dat anders de auditor dit continu moet gaan toetsen. Zelf aantonen is veel efficiënter. Certificaat kan je daarom in dezen beter lezen als 'diploma'.

De NVAO geeft aan dan in de tekst de functies depothouder en depotbeheerder door elkaar lopen. Dit behoeft verbetering/nadere redactie **Actie JdB**.

Besluit CCvD: met medeneming van deze opmerkingen stemt het CCvD in met dit voorstel.

7.3 Introductie Sr KNA Specialist

Voorstel: voorgesteld wordt om

- (1) in protocol 4006 Specialistisch Onderzoek, hoofdstuk 2 "actoren" op te nemen:

[...]

Een aantal activiteiten uit dit protocol zijn voorbehouden aan de actor Senior KNA Specialist. Daar deze actor bij de inwerkingtreding van dit protocol nieuw is, geldt de volgende overgangsregeling:

gedurende de periode tussen 1 januari 2016 en 31 december 2018 is het toegestaan om de taken van een Senior KNA Specialist uit te laten voeren door een KNA Specialist.

[...]

- (2) In BRL 4000 Archeologie, paragraaf 3.4 direct onder de opsomming op te nemen:

[...]

Voor protocol 4006 Specialistisch Onderzoek geldt tot 31 december 2018:

Indien een organisatie die gecertificeerd is dan wel gecertificeerd wil worden niet kan beschikken over een Senior KNA Specialist, moet de organisatie een vaste KNA Specialist benoemen die binnen de organisatie de rol van Senior KNA functionaris vervult.

Reactie CCvD:

De NVAO heeft hier grote bezwaren bij. In dit hele protocol komt alleen de specialist voor. Deze neemt daarmee de rol van de leidinggevende over. Die heeft geen grip meer op wat er gebeurt. Ook het kunnen voldoen aan de 2 jaars termijn lijkt zo niet meer haalbaar. Er ontstaat een enorme disbalans, ook in de rapporten als SO integraal moet worden opgenomen. Geprobeerd wordt nu om een kwaliteitsgebrek op te lossen met het invoeren van een senior super specialist. NVAO stelt voor om dit niet te doen. Het proces wordt nu volledig onbeheersbaar.

VZ geeft aan dat argumentatie van de NVAO vooral gaat over beheersbaarheid. Het besluit van het CCvD is geweest om een senior specialist in het leven te roepen met het accent op taakverdeling en niet op controle.

VOiA SO en opgraven sluiten qua controle nu niet op elkaar aan. Nu zijn het 2 onafhankelijke rapporten omdat de controle van SO door de specialist nu geheel los kan staan van de opgravingsrapporten.

JdB meent dat er hier twee discussies door elkaar heen lopen. 1. de relatie tussen protocollen en 2. de actoren/controle. Er is geen automatisme meer zoals voorheen, nu staat er indien dat vereist is in het PvE of Evaluatierapport. Daarmee wordt de inzet van de specialist verduidelijkt ten opzichte van de huidige KNA. Ook in de huidige versie van de KNA controleert de KNA Archeoloog/leidinggevende niet binnen het protocol SO. De huidige versie van het protocol SO is

daarmee op dat punt niet gewijzigd.

SO integraal opnemen in het standaardrapport is voorgesteld omwille van de herleidbaarheid van het onderzoek. De synthese is en blijft voorbehouden aan de autonomie van de archeoloog. Beoogt is om nu duidelijk te maken wanneer wel en wanneer niet een specialist geraadpleegd moet worden. Dat was voorheen een automatisme.

Over de controle bij SO is uitgebreid gesproken. Bij alle protocollen toetst een senior en vanuit certificatie oogpunt is die controle ook nodig. Als je dat niet binnen het protocol SO zelf regelt, dan wordt specialist straks binnen zijn of haar certificaat afhankelijk van een derde. Dat geldt omgekeerd ook voor het protocol Opgraven. Die scheiding is daarom ook heel expliciet aangebracht tussen de protocollen opgraven en SO.

De VOiA vraagt wie is er straks verantwoordelijk als een rapport wordt afgekeurd door een bevoegde overheid? JdB reageert dat er nadere eisen gesteld kunnen worden aan het opleveren van het SO (middels het contract met de specialist) bij onderaannemerschap.

Besluit CCvD: Er wordt nog geen besluit genomen.

Actie JdB hij loopt de teksten langs of ze voldoende expliciet zijn en in lijn zijn met het eerdere besluit van december. Ook stelt JdB een overzicht op van de wijzigingen en de relatie/verantwoordelijkheden op basis van de huidige protocollen opgraven en SO.

7.4 Onderhoudseisen: punten per actorstatus

Voorstel 1: voorgesteld wordt om het puntenaantal van de voorliggende BRL vooralsnog te handhaven en op basis van de input van NVAO alsmede de reacties uit de “tervisielegging” de Begeleidingscommissie Register in augustus te vragen deze tabel te heroverwegen.

Reactie CCvD:

RWS vraagt wanneer zou die lijst er moeten zijn? Het Pb geeft aan dat deze in september voorgelegd wordt. Kan dan wel afdoende gereageerd worden in de periode dat de stukken ter kritiek liggen? JdB geeft aan dat uit de BRL wel gelezen kan worden waar het over gaat. De detaillering is er nog niet.

VOiA: de lage scores vallen op m.n. de 5 punten voor werkervaring, zeker als je binnen meerdere protocollen werkzaam bent. Dat kan gaan knellen als je alleen je werk doet. Ook vaktechnisch overleg zou je punten moeten opleveren.

De NVAO geeft aan dat de opmerking van de NVAO met deze *in company* overleggen mogelijk kunnen komen te vervallen.

Het CGA ziet ook graag intervisie en deelname aan intervisie toegevoegd. Ook dat zou je punten moeten kunnen opleveren. Het Pb geeft aan dat dit binnen overheden zou kunnen werken, maar bij bedrijven niet i.v.m. concurrentiegevoelige informatie.

Het Pb stelt voor om dit op de wensenlijst te plaatsen en ter nadere uitwerking in de werkgroep voor te leggen.

RWS vraagt naar de werkervaring van de nieuwe KNA actor binnen het protocol Bureauonderzoek? JdB geeft aan als je werkt je 5 punten krijgt. De rest kan je ‘bijverdienen’.

Actie JdB zoekt uit waarom PvE er niet bijstaat. Daar is vanuit de commissie namelijk wel bewust voor gekozen.

Besluit CCvD: Het CCvD stemt met medeneming van de gemaakte opmerkingen in met het voorstel en verdere aanscherping/detaillering -na de ter kritieklegging- in de werkgroep.

Actie PB Intervisie komt op de lijst van wensen en aanbevelingen (werkgroep).

Voorstel 2: Voorgesteld wordt om deze taak te beleggen bij de “Werkgroep opleidingen en cursussen”. Deze kan dan voorstellen doen aan het CCvD om activiteiten aan de lijst toe te voegen dan wel af te voeren. Tevens kunnen zij – in voorkomende gevallen – een eventuele puntenwaardering voorstellen. Zie hiervoor ook het voorstel genoemd onder 7.1

Reactie CCvD: zie boven, voorstel 1.

Besluit CCvD: zie boven, voorstel 1.

7.5 Omvang werkervaring: benodigde hoeveelheid ervaring (jaren vs uren)

Voorstel: voorgesteld wordt om de eisen te herformuleren, zodanig dat aangesloten wordt bij de totale omvang van de eerder genoemde termijnen, maar dan vertaald naar uren. Deze uren kunnen dan willekeurig behaald zijn (m.u.v. de overgangsregeling).

Reactie CCvD:

VOiA mist hier het onderscheiden van actor en het actorschap. Juist bij meerdere actorschappen zou dit voorstel een enorme verarming zijn (met name m.b.t. de laatste alinea op pag 8 van de oplegnotitie). JdB geeft aan dat overweging hierbij is dat veel mensen niet altijd bezig kunnen zijn met dat actorschap. Met uren ontwijkt je dit. Dat kan je wel aantonen. Bedoelt is juist om het voldoen aan de eisen mogelijk te maken. De VOiA reageert dat dat probleem er eerder was. Het was bijvoorbeeld 3 jaar werkervaring met.....Dit juist om te voorkomen dat je moet gaan stapelen. JdB het hier lezen van stapelen is juist niet de bedoeling. De vz concludeert dat de richting helder is, maar er kennelijk niet helder genoeg staat. De vraag aan JdB is om nog eens goed naar de tekst te kijken onder verwijzing naar passages.

Het IPO wil graag de duizendtallen afronden waar dat mogelijk, nu staan er onhandige cijfers. Graag Het IPO zou graag de komende weken wat voorbeelden zien, om de doorwerking hiervan helder in beeld te krijgen. De andere CCvD beamen dit. De vz stelt voor dit in een toelichtende tekst te doen.

De EGI wat is de werkervaring na afronding van de studie, of geldt nu ook werkervaring voor je afstuderen? Dat eerste was altijd het uitgangspunt.

Actie JdB kijkt dat nog na en zal dat verduidelijken op basis van het eerdere uitgangspunt in de KNA (werkervaring na afstuderen).

De NVvA vraagt of bij de voorbeelden ook iemand die in 6 jaar 3 x zwanger is geweest op te nemen. Dat komt voor en daar zijn zorgen over.

Actie JdB

Het CGA vraagt waar de 0,6 fte vandaan komt? JdB reageert dat daar over is nagedacht in de commissie. Wil je serieus met je vak bezig zijn dan moeten actoren ook een substantieel deel van de tijd met dat vak bezig zijn. 1 fte is dan teveel, 0,5 fte te weinig en 0,6 is dan een logische uitkomst.

RWS vraagt dat als je specialist bent, kan je dan werk uitvoeren door verschillende dingen te doen binnen SO. Er zijn 3 categorieën (Bioarcheologie, Materialenonderzoek en Aardwetenschappelijk onderzoek). Als je werk uitvoert als specialist binnen deze categorie telt dan alles mee? Dus voor de materiaalspecialist die zowel aardewerk als vuursteen heeft gedaan telt dat mee? JdB geeft aan dat dan alles meetelt.

Besluit CCvD: Het CCvD stemt in met het voorstel onder voorbehoud van de nog voor te bereiden gevraagde voorbeelden **Actie JdB**.

7.6 Omvang werkervaring: berekenen omvang obv contracten

Voorstel: voorgesteld wordt om onder aan de in de inleiding van bijlage 4 de onderstaande tekst op te nemen en de betreffende passages in paragraaf 2A, 2B en 4 te schrappen:

Reactie CCvD:

RWS vraagt of het inderdaad klopt dat project x voor bedrag x voor een Ba meer werkervaring oplevert dan voor een senior? JdB ja dat klopt.

De NVAO reageert dat dit lastig aantoonbaar zijn op basis van de omvang van een contract. Werkgeversverklaring kan dan beter werken dan een contract. Dit wordt door JdB aangepast met instemming door het CCvD. **Actie JdB**

De NVvA vraagt of de bandbreedte redelijk is? De uurtarieven hebben nogal geschommeld. JdB geeft aan dat de bedragen omhoog of omlaag bijgesteld kunnen worden. De NVvA verwijst hiervoor naar het EU project *Discovering the archaeologists of Europe*.

Laura Kooistra zegt op vraag van het Pb dat het voorstel was gedaan om het te meten op basis van de output/producten van projecten/onderzoeken.

De VOIA vraagt aandacht voor het verschil in statussen en functies. Bijvoorbeeld een senior die als Ba wordt betaald. Binnen bedrijven wordt er niet altijd rekening gehouden met de status/functie.

Het CCvD ziet een gemiddeld uurtarief van € 60,- als beter werkbaar dan de huidige staffel per ba, ma en senior en dicht bij de werkelijkheid van dit moment.

RWS als je kan aantonen dat jouw uurtarief anders (bijv hoger) was, dan moet dat toch ook kunnen? Het CCvD vindt dit een goed voorstel.

Besluit CCvD: De tekst wordt aangevuld met de optie van het aantonen middels de werkgeversverklaring en bij derde gedachtestreepje wordt het max. van het hoogste tarief geschrapt. **Actie JdB**

7.7 keuze voor 1 BRL Archeologie, in plaats van 1 BRL Archeologie (landbodems) en 1 BRL Archeologie (waterbodems).

Voorstel: kiezen voor 1 BRL voor zowel landbodems als waterbodems

Reactie CCvD:

De NVAO heeft geen beeld bij de consequenties van het samenvoegen. JdB reageert dat het vertrekpunt was om gaande het proces te kijken of samenvoegen mogelijk was. In dat proces bleek een heel groot deel identiek. Het verschil ontstaat bijv bij de andere eisen aan actoren en de zichtbaarheid van onderwater projecten en de frequentie van het voorkomen van die projecten die anders is dan bij landbodems. De uitwerking daarvan zit in de KNA en niet in de BRL. Gekozen is om samen te voegen met de gedachte dat de systemen zodanig gelijk zijn dat dat ook logisch is. Ook met het oog op kosten, onderhoud en efficiëntie. Je bent hiermee straks gecertificeerd voor de BRL Archeologie + protocol(len) X.

Actie JdB als bijlage bij dit verslag komen de argumenten van de commissie voor het samenvoegen.

RWS en IPO reageren m.n. op 1 generiek protocol Depotbeheer bij land- en waterbodems. Gaat dat praktisch werken m.n. ook met het oog op scheepsresten? De reactie JdB is dat de huidige twee protocollen (4010 en 4110) inhoudelijk op de letter gelijk zijn. Dat geldt ook voor specialistisch onderzoek. Dan zou je je straks 2x voor hetzelfde moet laten certificeren. Dat is niet logisch. Het Pb licht verder toe dat het kwaliteitssysteem gelijk is. Wettelijke taken of afbakening over het omgaan van vondsten maakt strikt genomen voor het protocol niet uit. In de inleidende tekst van alle protocollen komt straks de relatie met wet – en regelgeving te staan. Hier past ook de tekst uit de wet m.b.t scheepsarcheologische vondsten.

Besluit CCvD: Het CCvD stemt in met 1 BRL als logische stap. De argumenten worden als bijlage aan verslag toegevoegd **Actie JdB** en er komt bij het protocol een toelichting op depotbeheer i.r.t. scheepsarcheologische vondsten **Actie Pb**

7.8 Relatie Specialisten binnen Opgraven / IVO

Voorstel: instemmen met bovenbeschreven relatie tussen opgraven en specialistisch onderzoek

Reactie CCvD: besproken onder 7.3. In aanvulling daarop vraagt het CGA naar het evaluatierapport en de eisen die daaraan gesteld worden. Het is een adviesdocument. Het past dus om vereist te wijzigen in een aanbeveling.

De NVAO mist inzet van de specialist bij het veldwerk. Dat wordt door JdB verduidelijkt in het protocol. **Actie JdB**

Besluit CCvD: zie 7.3 en de aanvullende opmerkingen van het CGA en de NVAO.

7.9 proces rond deponeren

Voorstel: instemmen met deze wijziging

Reactie CCvD:

De NVAO vraagt welk probleem hiermee wordt opgelost? JdB de dh/eigenaar wordt nu ook verantwoordelijk voor het in ontvangst nemen van en dat daarmee verduidelijkt is dat het e-depot werkt in opdracht werkt de dh/eigenaar. Dit is uitvoerig afgestemd met deponhouders/eigenaren de commissie en het e-depot.

Het IPO komt de volgende vergadering met een voorstel voor de ingangs/instellingstermijn depots. Nagegaan wordt door JdB of het op tekstniveau in de BRL er nu juist staat. **Actie IPO/LW**

De VOIA mist de pakbon in dit verhaal. JdB licht toe dat de definitie van projectdocumentatie inclusief de pakbon is. De VOiA vraagt ook nogmaals aandacht voor het feit dat de controlestep mist in de KNA of echt alle digitale (evt. deels analoge) data geleverd wordt, die 1:1 hoort bij de fysieke vondsten en bij de eindrapporten. Dit ook met het oog op de herhaalbaarheid van uitgevoerd onderzoek. Deze controle zou ook straks in het IPO-voorstel moet terugkomen. Ook onderstreept de VOIA nogmaals dat het 'een e-depot' hoort te zijn in alle teksten en niet 'het e-depot': dit wordt overal aangepast door het Pb.

EGI meldt dat zij bezig zijn met het inspecteren van depots op o.a. de digitale aspecten en de conformiteit aan de bepalingen in de KNA.

Besluit CCvD: Dit punt komt terug op de volgende vergadering op basis van het voorstel van IPO over de ingangstermijn. **Actie IPO/LW**

7.10 definities van de op te leveren producten

Voorstel: instemmen met deze harmonisatie

Reactie CCvD: geen

Besluit CCvD: Het CCvD kan zich hierin vinden

7.11 opnemen eis van permanente educatie van actoren

Voorstel: instemmen met een systeem van permanent educatie

Reactie CCvD: geen

Besluit CCvD: is al eerder over besloten in 2015.

7.12 Voorstel: geen gravende ervaring nodig voor beleidsarcheologen

Voorstel: geen gravende ervaring nodig voor beleidsarcheologen

Reactie CCvD:

De NVAO wil dat ondersteunen voor Bureauonderzoek maar niet voor het PvE. Er komen de gekste eisen voor waaruit blijkt dat men geen enkel benul heeft van de praktijk.

De VOiA vult aan dat je een PvE door iemand zonder graafervaring er zo uitpikt. Als entree eisen is graafervaring dus wel nodig. De VOIA ziet hierbij dan wel een verschil tussen entree en onderhoud, dat laatste is minder belangrijk vanuit de ontwikkeling van het vak, die is immers vrij traditioneel.

Het CGA geeft aan dat dit mogelijk de vrijwillige certificering voor het PvE door gemeentelijk archeologen die geen senior zijn zal belemmeren. Vraag is of deze mensen zich dan zullen aanmelden voor de certificering/registratie.

JdB geeft aan dat de eisen zijn door vertaald m.u.v. de gravende ervaring bij entree laten vervallen. Bij het PvE is dat kennelijk ongewenst. Het (bewuste) gevolg dis dat je een senior hebt die bij het ene protocol alles mag en bij het andere protocol niet p grond van zijn of haar werkervaring. VOiA stelt voor deze niet gravende senior dan toch een ander label geven bijv. Senior KNA Archeoloog BO.

Het IPO vraagt hierop om een overzichtslijst met alle actoren die vanuit de BRL in het Register worden opgenomen. **Actie JdB**

Besluit CCvD: Er is geen algemene instemming op dit punt. Het voorstel om voor de volgende

vergadering een notitie met een voorstel voor te leggen samen een lijst van actoren a la de huidige KNA bijlage 2 (incl de onderscheiden gravende en niet gravende senior). **Actie JdB**

7.13 1 toetser en 1 registrator

Voorstel: uitgaan van 1 Registrator en meerdere toetsers.

Reactie CCvD: ter bespreking op 1 juni a.s

Besluit CCvD: nog nvt

7.14 Lijst aanbevelingen

Voorstel: nu geen van de genoemde onderwerpen prioritair verklaren, m.u.v. opmerkingen die betrekking hebben op het kwaliteitssysteem (zie de lijst nummers 1, 2 en 3) . De overige aanbevelingen bespreken bij het opstellen van het Jaarplan 2016 (in de laatste CCvD-vergadering van 2015 en een voorbereiding daarop in september)

Reactie CCvD: Geen

Besluit CCvD: Het CCvD stemt in met dit voorstel

- Notitie auditinspanning (bijlage 3A2)

Reactie CCvD:

Het CGA geeft aan dat dit aspect cruciaal is. Met name de accreditatie-eis maakt ligt zwaar op de maag. Het CGA gaat de minister per brief vragen om dit te willen heroverwegen. Deze eis maakt het gehele pakket onnodig zwaar, dat werd ook bevestigd door een deskundige binnen de gemeente Amersfoort. Het CGA ziet ook graag de verschillende scenario's toegevoegd. De vz geeft aan dat de accreditatie een kabinetsstandpunt is. Dat zou tevens aanpassing van de concept erfgoedwet beteken.

Het CGA geeft aan dat in de nieuwste Memorie van Toelichting staat dat een passende accreditatie gezocht wordt. Daar zit volgens het CGA nog wel wat rek. M.n. voor het wijzigen van de frequentie van de audits. Martijn van Gelderen heeft dit ook meermalen in de vergadering aangegeven. Hou het licht en eenvoudig.

Het Pb geeft aan dat dit een goede vraag is voor het overleg met OCW volgende week. Accreditatie heeft inderdaad geleid tot een intensievere frequentie, ook in vergelijking met het eerdere rapport dat hieraan is voorafgegaan en niet uitging van accreditatie (rapport van Londen/Hosman 2013 [http://sikb.nl/upload/documents/archeo/PRJ192concepteindrapportage verbetering kwaliteitssysteem archeologie \(versie 31 januari 2013\).pdf](http://sikb.nl/upload/documents/archeo/PRJ192concepteindrapportage%20verbetering%20kwaliteitssysteem%20archeologie%20(versie%2031%20januari%202013).pdf))

De VOiA heeft geen moeite met de externe auditinspanning maar m.n de interne auditinspanning en de daarmee gemoeide uren zijn nu nog onvoldoende duidelijk. Zoals bijvoorbeeld alle controlestappen. Als voorbeeld stap 1.1 van het protocol Opgraven:

De ter beschikking gestelde informatie, wordt gecontroleerd op aanwezigheid. Ten minste aanwezig moeten zijn het PvE, het standaardrapport Bureauonderzoek (al dan niet geïntegreerd) en de gespecificeerde verwachting Bureauonderzoek. Tevens moeten aanwezig zijn het standaardrapport IVO inclusief het selectieadvies IVO (indien IVO is uitgevoerd en het selectiebesluit van het Bevoegd gezag (...))

De vrees hierbij is dat het bedrijf straks verantwoordelijk wordt voor de werkzaamheden van anderen?

Besluit CCvD: Het CCvD neemt nu geen besluit. Op 1 juni ligt een document met de verschillende scenario's voor en kunnen de uitkomsten van het overleg met OCW worden teruggekoppeld **Actie JdB**.

- T.k. brief Samenwerkende steunpunten (bijlage 3A3)
Voorstel is op advies van de begeleidingscommissie verwerkt in de BRL, bijlage 4.

Reactie CCvD: zie onder punt 7.12

Besluit CCvD: zie onder punt 7.12

- Ter behandeling: ingekomen brief SAXION (bijlage 3A4)
*Voorstel besluitvorming CCvD: ongedaan maken van de verzwarende
Het CCvD kan dit meegeven voor nadere overweging voor de KNA 4.1.
Het maakt strikt genomen nu geen onderdeel uit van de certificering.*

Conceptbrief aan SAXION ter bespreking in het CCvD op 1 juni op basis besluit 18 mei.

Reactie CCvD:

De VOiA is het eens met het ongedaan maken vanuit het oogpunt van betrouwbaarheid n.a.v. eerder besluitvorming ('geen verzwaring') en de argumentatie hierbij ontbreekt. Overigens is de ervaring met de Saxion mensen op dit punt nu juist zeer positief en bovendien is er altijd nog een MA leidinggevende aanwezig.

Besluit CCvD: JdB past de KNA tekst hierop aan. Deze wordt teruggebracht naar de huidige eisen in de KNA 3.3.

- Vraag aan de CCvD leden: wil het CCvD nog andere hoofdpunten op 1 juni bespreken anders dan in H7 opgenomen?

De vz vraagt de leden om punten voor het einde van dit weekend (**zondagavond 24 mei**) door te geven aan het Pb. Dit kunnen zowel concrete als de meer overall zaken zijn. Zodat het Pb zaken kan voorbereiden voor de vergadering van 1 juni.

- Detailpunten graag voor 1 juni doorgeven aan het programmabureau.

Deze graag **voor 1 juni doorgeven aan het Pb. Actie alle CCvD leden**

Vervolgens liggen ter vaststelling voor:

- **3B Beoordelingsrichtlijn (bijlage 3B)**

Gevraagd: vaststellen van de ontwerpversie van de BRL voor de ter inzage legging

Reactie CCvD: ter bespreking op 1 juni a.s

Besluit CCvD: ter bespreking op 1 juni a.s

- **3C Bespreken documenten KNA Land- Waterbodems (bijlagen 3C)**

- **Gevraagd:** vaststellen van de aangepaste ontwerpversie van de KNA Lb en Wb voor de ter inzagelegging

Reactie CCvD: ter bespreking op 1 juni a.s

Besluit CCvD: ter bespreking op 1 juni a.s

4 15.30 – 16.00 Prj 235 Sheets hoofdlijnen Register (bijlage 4 en bijlage 3A beslispunten 7.4, 7.5, 7.6, 7.11 en 7.13)

Reactie CCvD: ter bespreking op 1 juni a.s

Besluit CCvD: ter bespreking op 1 juni a.s

5 16.00 – 16.10 Lijst met aanbevelingen aan het CCvD (bijlage 5)

- Voorstel: Aanbevelingen t.a.v. kwaliteitssysteem bespreken 18 mei (aanbeveling 1, 2 en 3). Aanbevelingen t.a.v de KNA 4.1 ter behandeling CCvD december 2015 (1 t/m 19) voor opname in het jaarprogramma.

6 16.10 – 16.30 Doorwerking: impact/overgangsbeleid - eerste discussieronde

ter bespreking op 1 juni a.s

7 16.30 – 16.45 Agenda CCvD vergadering 1 juni

Niet besproken.

8 16.45 – 17.00 Mededelingen en verslag 30 maart 2015

- Ter vaststelling: Conceptverslag 30 maart en actiepunten (bijlage 7)

Ter vaststelling op 1 juni a.s

Actielijst

Agendapunt	Afspraak CCvD 18 mei 2015	Door	Stand van zaken
3A	werkdokument inrichten/organisatie werkgroep (H7 # 7.1)	PB/EW	komt voor 1 juni
3A	Tekstredactie deponthouder/depotbeheerder (H7 #7.2)	JdB	Voor 15 juni
3A	Teksten nalopen op eerdere besluitvorming en overzicht relatie en verantwoordelijkheden protocollen opgraven en SO. (H7 #7.3)	JdB	voor 1 juni
3A	Plaatsen op wensenlijst van intervisie(H7 #7.4)	PB/EW	voor 1 juni
3A	opstellen van voorbeelden uitwerking onderhoudseisen actoren en check op werkervaring na afstuderen (H7 #7.5)	JdB	voor 1 juni
3A	Aanvullen tekst met de optie van het aantonen middels de werkgeversverklaring en schrappen max. van het hoogste tarief geschrapt. (H7 #7.6)	JdB	voor 15 juni
3A	bijlage bij dit verslag komt het advies van de commissie tot het samenvoegen BRL Lb en Wb (H7 #7.7).	JdB	voor 1 juni
3A	Verduidelijken inzet specialist bij veldwerk (H7 #7.8)	JdB	voor 15 juni
3A	IPO voorstel voor de ingangs/instellingstermijn depots/e-depot (H7 #7.9)	IPO/LW	voor 1 juni
3A	Opstellen notitie met een voorstel lijst van actoren a la de huidige KNA bijlage 2 (incl de onderscheiden gravende en niet gravende senior) (H7 #7.12)	JdB	voor 1 juni
3B	scenario's auditinspanning	JdB/Pb	voor 1 juni
3B	Aanpassen tekst nav brief Saxion, verzwaring ongedaan maken	JdB	voor 15 juni
Agendapunt	Afspraak CCvD 30 maart 2015	Door	Stand van zaken
2.	nazenden def. PvA KNA leidraad Waterbodems	PB/EW	uitgevoerd
	Lijst definities naar MC Houkes sturen	PB/EW	
3.	Namenlijst Omgevingswet en botpsroef naar OCW/RCE sturen	PB/EW	uitgevoerd
	Verzamelen reacties op concept	PB/EW	

	toelichting op de AMvB Erfgoedwet en naar OCW/RCE sturen		

Addendum bij verslag CCvD Archeologie d.d. 18-05-2015

Achtergrond bij keuze voor één BRL Archeologie ipv twee BRL-en "Landbodem" resp. "Waterbodem"

Van : Jelle de Boer
Datum : 21-05-2015
Kenmerk : PRJ235

Een (potentiële) BRL Archeologie (waterbodems) en een BRL Archeologie (landbodems) behandelen beiden de kwaliteitssystemen rond het uitvoeren van archeologisch onderzoek. Inhoudelijk gaat het in beide documenten / zou het in beide documenten gaan om:

- algemene uitgangspunten mbt archeologie en kwaliteit,
- bewaking van de uitvoeringsprocessen mbt kwaliteit
- certificeringssystematiek

Verschillen ontstaan op het gebied van:

- actoren: beide domeinen kennen eigen actoren met eigen eisen. Deze eisen zijn overigens wel in analogie naar elkaar opgesteld, doch variëren op inhoud.
- Auditsystematiek: bij de "duikende protocollen" kan de situatie zich voordoen dat er te weinig projecten zijn om ervaring aan te tonen. Hiervoor geldt dan een uitzonderingsregeling die er in het domein van landbodems niet is.
- Auditsystematiek: voor auditoren bij de duikende protocollen geldt dat projectbezoek niet "op locatie onderwater" uitgevoerd hoeft te worden (kan op afstand). Dit is bij de landbodems niet het geval.

Daar de uitvoering van het archeologisch onderzoek is beschreven in de protocollen, zijn de verschillende uitvoeringswijzen geen onderdeel van de BRL.

Uitgaande van het bovenstaande wordt opgemerkt dat er inhoudelijk weinig verschillen zijn. Daarom wordt in overweging gegeven om beide BRL-en te combineren tot één BRL, met bij bovengenoemde punten in de BRL een aparte beschrijving voor landbodems c.q. waterbodems.

Nadelen:

1. BRL wordt iets dikker
2. Waterbodem-archeologen krijgen "landbodem-eisen" in hun BRL, dit geldt evenzeer andersom

Voordelen:

1. Uitvoerders van archeologisch onderzoek die zowel land- als waterbodemarcheologie uitoefenen, certificeren zich slechts voor één BRL in plaats van voor twee BRL-en (met tweemaal auditregime, etc.)
2. Specialisten/depothouders certificeren zich slechts voor één BRL met één protocol (ipv 2 BRL-en met 2 Protocollen).
3. De beroepsgroep kent één BRL, waardoor minder beheer- en onderhoudsinspanningen nodig zijn. Bij sectoren van beperkte omvang kan dit een groot voordeel zijn.

Voordelen 1 en 2 betekenen effectief dat de betreffende certificaathouders zich maar voor één BRL hoeven te certificeren ipv voor twee, met als gevolg één kwaliteitssysteem met één interne auditcyclus en één externe auditcyclus.

